

‘WIJ HEBBEN ONZE NEK UITGESTOKEN’

Het alcoholgebruik van jongeren controleren binnen integraal toezicht. Handhaving is daarbij het sluitstuk van een brede benadering van het probleem. Met deze effectieve aanpak won Hoorn de Projecttrofee Vernieuwend Toezicht.

De zoon wordt twaalf en krijgt van zijn vader een biertje. Het is normaal in West-Friesland, een van de vier regio's met het grootste alcoholprobleem bij de jeugd. De controles op de verkoop van alcohol aan jongeren onder de zestien bleek weinig effectief. De gemeente Hoorn heeft het daarom in 2008 over een andere boeg gooid. De nieuwe aanpak is beloond met de Projecttrofee Vernieuwend Toezicht 2011.

Het begon met een pilot van de nieuwe Voedsel Waren Autoriteit in 2008. De inspectiedienst hevelde controles in het kader van de Drank- en Horecawet over naar gemeenten die hiervoor interesse hadden. Hoorn sprong er meteen op in, vertelt Peter Entius, hoofd van de afdeling Veiligheid, Vergunningen en Handhaving. ‘Wij hebben samen met Enkhuizen de pilot met open armen ontvangen. We zagen kansen om het anders te doen. Wij hebben de alcoholcontroles breed opgepakt binnen ons integraal toezicht. We richten ons vooral op jongeren zelf in plaats van op ondernemers.’ Hoorn kan veel intensiever controleren dan de nieuwe VWA, zegt Anton Wildoer, hoofd van het bureau Stadstoezicht. ‘Wij hebben tien medewerkers van Stadstoezicht en politie die op alcohol kunnen controleren. De pakkans is groter geworden.’

GOED GESPREK

Om effectief op te kunnen treden zijn de regels in de Algemene Plaatselijke Verordening aangescherpt. Bij overlast wordt meteen gecontroleerd of jongeren onder de zestien jaar alcohol bezitten. Wildoer licht toe: ‘De controleur kan ook naar de jongere toestappen wanneer de verpakking nog niet open is. Is een jongere zestien of ouder? Dan heb je een goed gesprek. Is iemand jonger dan zestien? Dan ga je na: wat is er aan de hand?’ Deze werkwijze is veel effectiever dan alleen controleren bij verkooppunten, zegt Entius. ‘De controleur hoeft niet meer te posten voor een slijterij. Hij kan direct optreden bij een probleem in de openbare ruimte.’

De aanpak wordt inmiddels toegepast bij vier gemeenten in de regio West-Friesland. Daarbij doen de politie, de regionale milieudienst en de nieuwe Voedsel en Waren Autoriteit mee. Entius benadrukt dat handhaving het sluitstuk is. ‘Wij besteden veel aandacht aan preventie en voorlichting. Er is een overkoepelend project in de regio waarbij alle brugklassers in het voortgezet onderwijs een brief van de burgemeester en een [Alcohol NEE Contract](#) krijgen. De leerling kan dit contract met zijn ouders bespreken en afsluiten. Je neemt zo niet alleen het kind, maar ook de ouders mee.’ Iets vergelijkbaars gebeurt bij ondernemers, vertelt Wildoer. ‘Wij controleren hen niet alleen, maar adviseren hen ook. Bijvoorbeeld: hoe kunnen de vele caissières van een supermarkt op een consequente manier ID-bewijzen controleren? We hebben wel een stok achter de deur. Ons advies is niet vrijblijvend. Je bent als toezichthouder dus een ander soort adviseur dan een particuliere adviseur.’

RUGDEKKING

Volgens Entius is bestuurlijke rugdekking onmisbaar. ‘De burgemeesters hebben de nieuwe aanpak steeds gesteund. Een andere succesfactor is dat niet één gemeente maar de hele regio maatregelen neemt tegen het alcoholgebruik van jongeren.’ Entius verwacht niet dat de aanpak langzaam verwatert wanneer er nieuwe mensen komen. ‘Het hangt niet meer van de poppetjes af. De beweging is daarvoor te ver.’

Entius en Wildoer zijn in hun nopjes met de Projecttrofee Vernieuwend Toezicht. 'De prijs is een opsteker. Wij hopen dat anderen ons voorbeeld volgen. Wat wij doen, werkt gewoon! Vóór 2008 zagen mensen het drankgebruik van jongeren niet echt als een probleem. Nu zijn veel meer mensen zich hiervan bewust. We hebben in West-Friesland onze nek uitgestoken.'

WAT ZEGT DE JURY?

'De jury is zeer te spreken over de samenwerking tussen de verschillende organisaties en over het integrale, multidisciplinaire karakter van het project. Niet alleen zijn de regels aangescherpt, ook heeft moderne communicatie richting jongeren én ouders én ondernemers een belangrijke plek gekregen in de totale aanpak. Bovendien vindt er selectief toezicht plaats gericht op hotspots. Handhaving vormt daarin het sluitstuk en niet het uitgangspunt.'

Meer weten? Kijk op

http://www.inspectieloket.nl/vernieuwing_toezicht/programma_professionalisering/vttrofee/.